

Kelemen Béla installációja Szentesen.

— A Délmagyarország kiküldött munkatársának telefonjelentése. —

Szentes, július 23.

Hétfőn délelőtt tartotta meg Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága installáló közgyűlését, amelyen dr. Kelemen Béla főispánt beiktatták hivatalába. Maga a közgyűlés a szokásos ünnepi keretek között zajlott le és csak a közgyűlést követő ünnepek maradtak el.

Az installáció délelőtt kilenckor ünnepi misével kezdődött. Ezt megelőzőleg a törvényhatósági bizottság tagjai a vármegye-házán gyülekeztek, ahonnan testületileg vonultak el a római katolikus templomba. Az ünnepi misét dr. Uhlar István pápai prelátus, apátplébános celebrálta fényes papi segédlettel. Megjelent az ünnepi misén Szentes város hatósága dr. Mátffy Ferenc polgármester vezetésével, valamint Csongrád-vármegye tisztikara dr. Nagy Sándor alispán vezetésével, továbbá a Szentesen állomásozó 21. honvéd pótzászlóalj tisztikara Kolba alezredes, pótzászlóaljparancsnok vezetésével, valamint a városi és vármegyei előkelőségek.

Mise után délelőtt 10 órakor kezdődött az installáló közgyűlés. A megyebizottság tagjai csaknem teljes számban megjelentek, de ezenkívül ott voltak a csongrád megyei egyesületek kiküldöttei, a város tekintélyes polgárai, a különböző testületek és előkelőségek. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt, a karzatok tömve voltak.

Dr. Nagy Sándor alispán elnökölt. Megnyitotta a közgyűlést és röviden ismertette a főispáni székben a kormányváltás tényével bekövetkezett változást. A vármegye érdemekben gazdag volt főispánját, dr. Cicatricis Lajost a saját kérelmére nyugalmába helyezték és helyébe dr. Kelemen Béla, országgyűlési képviselőt nevezték ki főispánnak. Törvényszerű kötelességének tett eleget, amikor a közgyűlést összehívta, hogy a törvényes formák között a hivatalába beiktassák az új főispánt.

Dr. Csucs János főjegyző bemutatja az állandó választmány javaslatát, amely a következő:

— Javasolja, hogy a belügyminiszter leiratát vegye tudomásul a közgyűlés és egyben ő császári és királyi felsége arra a rendelkezésére, hogy dr. Kelemen Bélát főispánná kinevezte, javasolja határozatilag kimondani, hogy ezt a rendelkezést öröklött hódolattal fogadja a vármegye közgyűlése és mondja ki, hogy tőle az esküt kiveszi és a határozatot törvényszerű erőre emeli.

Nagy Sándor alispán közli, hogy a formások szerint küldöttséget küldenek ki a főispánért, hogy hívják meg a beiktató közgyűlésre, amelyen az esküt le kell tennie. Javasolja, hogy a küldöttségbe Fekete Márton országgyűlési képviselőt, Varga István horgosi plébánost és Burián Lajost küldje ki a közgyűlés. Mikor a küldöttség élén megjelenik dr. Kelemen Béla főispán, a közgyűlési teremben hatalmas éljen kiad, amely csak lassan csendesedett el. Nagy Sándor alispán fogadja a belépő főispánt, akit rövid beszéd kíséretében őszinte örömmel üdvözlő a törvényhatósági bizottság körében. Ezután az eskütétel következik, amely után háromszoros éljenzés hangzott fel a teremben.

A főispán közben elfoglalja az elnöki széket, amelyet abban a pillanatban dr. Csörgő Károly vármegyei másodjegyző, Borbély Károly főszolgabíró, Kövér Imre árvaszéki ülnök és Fekete László főbíró vállukra emelnek. Hosszantartó éljenzés és taps követi ezt a régi aktust, amely percekig tart. Amikor lecsillapult a zaj, dr. Csucs János főjegyző a vármegye nevében a következő beszédet mondja:

— Az alkotmányos eskü magasztos szavainak elhangzása után, annak hatása alatt emelek szót, hogy a törvényhatósági bizottság és a vármegye tisztikara nevében üdvözlöm Méltóságodat, midőn e tisztelettel övezett széket immár mint Csongrád megye alkotmányosan beiktatott főispánja elfoglalja. Megnyugvással fogadtuk azt a hírt, hogy a főispáni szék betöltése mielőbb bekövetkezik és örömmel értesültünk, hogy öfelsegének, koronás királyunknak kegye és a kormány bizalma Méltóságodat helyezte ennek a törvényhatóságnak az élére. Méltóságod régi ismerősként tér vissza e törvényhatóság élére. Hosszu időn keresztül volt már alkalma megfigyelni a vármegye közviszonyait, megismerni a vármegye színmagyar lakosságát, annak jellemét és szokásait.

Beszéde további során hivatkozott arra, hogy a rohamosan haladó kor és a nagyon megváltozott viszonyok sok és nagy feladatot rónak a vármegyére. Méltóságodban, — mondotta, — elsősorban a munka emberét tiszteljük, aki mint munkatárs jön haza. Éppen ezért bizalommal várjuk és fogadjuk. Örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy biztossítsa a főispánt, hogy munkásságában maga mellett fogja találni a törvényhatósági bizottságot és a vármegyei tisztikart, mert a törvényhatóság minden polgára azt óhajtja és azt akarja, hogy az ősi Csongrád-megye színmagyar népe megelégedett és boldog legyen, hogy minél bőségesebben részesüljön a kultúra és a jólét áldásaiban. Isten hozta, Isten áldja meg Méltóságodat!

Ezután Kelemen Béla főispán tartotta meg másfélórásig tartó nagy beszédét, a melyet gyakran szakított félbe taps és éljenzés. Beszédében vázolta a kormány programját. Kijelentette, hogy nem térhet el senkinek a véleménye abban a tekintetben, hogy azoknak, akik a harctéren küzdenek, befolyást kell engedni a belpolitikai élet intézésében. Kijelenti, hogy a kormány a választójogi programot minden más szempont elé rendelve elsősorban fogja megvalósítani. *A 24 éves korhatárhoz és írni-olvasni tudáshoz fogja kötni a választójogot, de úgy, hogy a magyarság nemzeti létét biztosítsák, szemben sokak híresztelésével.* A választójoggal egyetemben a kerületek új beosztását akarja a kormány, ami igazságos és arányos és az összes polgárok valódi akaratának a parlamentben való megnyilatkozását lehetővé teszi.

Ezután áttér a választójogi reform tervezetének részleteire, majd a kormány belpolitikai programjának ismertetésére. A népoktatás reformja, a szociális és népjóléti intézmények megvalósítása és a hadiárva és özvegyek fokozottabb segítése az elsőrendű feladat. Azonfelül az élelmiszerek igazságos felosztása és a zaklató rekvirálások megszüntetése feltett szándékai a kormánynak. Kijelenti, hogy az igazság az lenne, hogy a háborús vagy, amelyet egyesek kapzsisága kiméletlenül összeherdált, teljes egészében visszaszálljon a háború áldozataira. Beszédnek ezt a részét avval fejezi be, hogy a *kormány programjának nem presszióval, hanem meggyőződéssel szerez hivatást.*

Végül azt fejtegeti, hogy a kormány a

bírói státusz visszaállítását, a sajtótörvény és az esküdszék revízióját biztosította. A vármegyei ügyeket pártállásra való tekintet nélkül igazságosan és lelkiismeretesen fogja intézni. Kéri a vármegye közönségének és a tisztviselői karnak támogatását.

Hatalmas éljenzés és taps fogadta a főispán beszédét. A törvényhatóság nevében dr. Farka Mihály szólalt fel. Köszönetet mond és üdvözlő a kormányt azért, hogy ismét Kelemen Bélát állította a vármegye élére. Az új főispánt a törvényhatóság nevében melegen üdvözlő. Azt reméli, hogy a háború okozta szenvedéseket mindenkor megértő szóval fogja elsimítani.

Ezután Nagy Sándor alispán indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az elhangzott beszédeket szószerint jegyzőkönyvbe iktatják. Majd Kelemen Béla főispán szólalt fel újból:

— Kedves kötelességemnek teszek eleget, — mondotta, — amikor beiktatásom alkalmából tiszteletbeli kinevezéseket eszközölök. Kinevezem tiszteletbeli vármegyei ügyésznek Burián Lajost és dr. Széll Gyula szegedi ügyvédet, főszolgabíróvá Dobay Sándor vármegyei aljegyzőt, tiszteletbeli vármegyei ülnökké dr. Vajda Antal hírlapíró és ügyvédet és Gyapri Antalt.

A közgyűlés ezután a főispán éltetésével véget ért.

A közgyűlés után 25 küldöttség tiszteltette a főispán előtt. A küldöttségek fogadása délután félháromkor ért véget.

A király a keletgalíciai fronton.

Lemberg, július 23. A király tegnap Czernin külügyminiszter és báró Arz vezérkari főnök kíséretében a keletgalíciai frontra utazott. Először Böhm-Ermolli vezérezredes székhelyére ment, akinek jelentését meghallgatta, majd innen Lipót bajor herceg székhelyére utazott, aztán folytatta útját a frontra. Többször ellenséges tűzbe is jutott és nem törődött a saját személyét fenyegető veszedelemmel. Egyes ezredek, az újvidéki 6-ik és a szabadkai 86-ik gyalogezredet melegen elismerésben részesítette és az ezredek legénységéből számosat sajátkezüleg kitüntetett. Este egy kisebb helyiségekben katonai tanácskozás volt a helyzetről, azután a király állomáshelyére utazott.

Vilmos császár a keleti fronton.

Berlin, július 22. Vilmos császár szombaton este a keleti harctérre utazott.

Az oroszok a Dnyeszterig visszavonulnak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: Esti jelentés július 22-én. A Smorgontól délre az oroszok erős támadásai meghegyesültek. Szik betörési helyeken a harc még folyik. A Szereth mentén intézett támadásunk kényszerhatása alatt az egész orosz front a Zlota-Lipától közvetlen a Dnyeszterig hátrál.

Pétervár ostromállapotban.

Stockholm, július 22. A Socialdemokrata jelenti hiteles forrás alapján: Pétervárról kihirdették az ostromállapotot. A Pravda bolsevik párti újság szerkesztőhelyiségét megostromolták. A tüntetők követelik, hogy *Lenint és társait állítsák a bíróság elé,*